

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Entreprenörskap
103 33 Stockholm

Betänkande SOU 2015:33 Uppgiftslämnarservice för företagen

Sammanfattning

Skatteverkets uppfattning är att det är angeläget och viktigt att förenkla för företagen. Detta arbete behöver ske med utgångspunkt i företagens behov och verklighet samt med hänsyn tagen till de fördelar som finns med ökad digitalisering.

Utredningen har inte i tillräcklig omfattning kartlagt företagens behov. Inte heller finns möjligheter med olika digitala lösningar beskrivna.

Skatteverket arbetar redan idag med att förenkla för företagen genom att erbjuda möjligheter att lämna uppgifter direkt från affärssystem eller andra program. I en värld där de flesta uppgifterna som ska lämnas till myndigheter redan är digitala är det en onödig omväg att via en portal med e-tjänster manuellt mata in dessa uppgifter. Skatteverket ser en framtid där uppgiftslämnandet i huvudsak sker som en del av kompletta tjänster för hela ärendeflödet genom en ökad integration med företagens affärssystem. Uppgiftslämnandet bör ha sin utgångspunkt där uppgifterna finns och uppstår, alltså i företagens ordinarie processer, och kunna ske digitalt och med stöd av automatiserade processer så långt det är möjligt.

Utredningen har tyvärr en annan bild av hur det framtida uppgiftslämnandet bör gå till eftersom man ser portaler med länkar till e-tjänster som huvudvägen. Detta bygger, enligt Skatteverkets uppfattning, på ett föråldrat synsätt.

Skatteverket har inga invändningar mot att den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter används. Dock har den skapats utan en ordentlig analys av behoven. Skatteverket har redan idag tillgång till dessa grundläggande uppgifter, bland annat via Bolagsverket, och begär i normalfallet inte in dessa.

Skatteverket avstyrker förslaget om att införa ett uppgiftskravsregister. Skatteverket är starkt kritiskt mot införandet av ett utbyggt uppgiftskravregister. Även om avsikterna bakom förslaget är goda kommer ett sådant register inte att svara upp mot behoven. Registret kommer att vara dyrt att skapa och uppdatera samtidigt som det inte kommer att kunna hjälpa företagen i tillräcklig omfattning med deras uppgiftslämnande. Det kommer inte heller att kunna vara något relevant stöd i arbetet med att minska uppgiftslämnandet. Tjänster som bygger på detta register bör därmed inte införas. Istället finns bättre lösningar för att hjälpa och guida företagen rätt, bland annat genom att utveckla befintlig funktionalitet på verksamt.se. Dessutom finns stora möjligheter att ta fram anpassat stöd för företagen genom att samverka med privata aktörer. Skatteverket finner det särskilt anmärkningsvärt att det inte finns någon kostnadsberäkning för upprättande och förvaltning av ett stort och omfattande uppgiftskravsregister som beskriver varje enskild uppgift (utöver själva uppgiftskravet enligt tidigare förslag).

Skatteverket avstyrker förslaget om att myndigheternas hantering av företagens uppgiftslämnande ska styras via en förordning. Skatteverket är starkt kritiskt mot att styrningen sker via en förordning som i detalj reglerar hur myndigheterna ska hantera uppgiftslämnandet. Styrningen bör ske via regleringsbrev och instruktioner samt ha fokus på resultat, och vara öppen för att den tekniska utvecklingen går snabbt.

Skatteverket avstyrker förslaget om en särskild förvaltningsorganisation med samverkanspunkt. Mot bakgrund av Skatteverkets uppfattningar finns ingen anledning att införa en särskild förvaltningsorganisation för uppgiftslämnarservicen. Samverkan mellan myndigheter behövs och kan fortsätta utvecklas via befintliga strukturer och kanaler.

Skatteverket hoppas att det blir möjligt att bygga vidare på de system-till-system-lösningar som redan finns genom bättre integration med affärssystem eller annan mjukvara och att detta inte försvåras eller konkurreras ut genom att tvinga på myndigheter andra lösningar. Olika lösningar kan finnas parallellt men det allmänna behöver välja vilket alternativ man anser vara huvudvägen eftersom det är orealistiskt att kunna utveckla flera olika lösningar samtidigt.

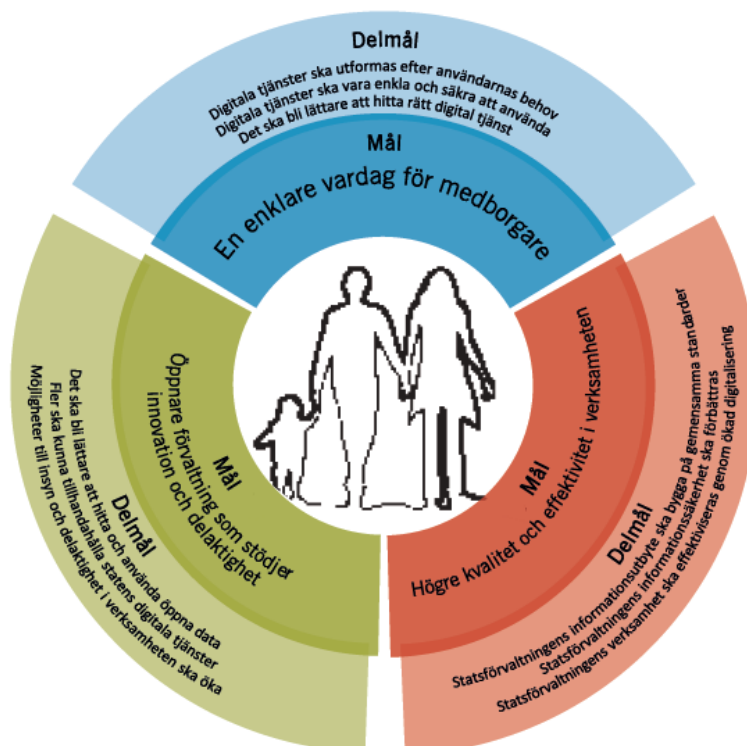
1 Skatteverket förordar förenkling i första hand

Uppgiftslämnarutredningar har goda ambitioner med att förenkla för företagen och minska uppgiftslämnandet som Skatteverket delar. Skatteverket delar dock inte utredningens uppfattning om hur detta bäst bör ske. Skatteverkets uppfattning är att utgångspunkten ska vara företagets behov och möjligheter samt att förenkling är det överordnade målet. Att lämna uppgifter en gång till ett ställe kan i praktiken leda till mer krångel för företagen och sämre överblick. Principerna om att lämna uppgifter en gång vid ett tillfälle (snarare än till ett ställe) och att uppgiftslämnandet bör minska bör gälla endast så länge som det rent faktiskt leder till förenklingar och förbättringar för företagen, annars inte.

Skatteverket förordar en modell där förenklingsarbetet tar sin utgångspunkt i företagets vardag och modern teknik.

1.1 Skatteverkets strategi för att förenkla för företagen

Skatteverket bedömer att regeringens strategi för en digitalt samverkande statsförvaltning¹ är rimlig och riktig.

¹ <http://www.regeringen.se/contentassets/24b07f6fd836497cb833d88c36cf51ee/med-medborgaren-i-centrum.-regeringens-strategi-for-en-digitalt-samverkande-statsforvaltning>.

Målen i strategin talar bland annat om tjänster (och inte endast uppgiftslämnande), om att utgå från användarnas behov och om att fler ska tillhandahålla statens digitala tjänster.

Skatteverket ser en utveckling från traditionell e-förvaltning, eller ”e-government” till ”smart government”. Den tidiga utvecklingen handlade om webbplatser och allt fler e-tjänster.

Framtiden handlar om att ta detta till nästa nivå där medborgare och företag t ex kan använda tjänster på olika plattformar (mobilitet är viktigt) baserat på molntjänster på ett sätt som upplevs som smidigt och sömlöst samtidigt som det ger ett tydligt mervärde för användarna och effektiviserar myndigheternas arbete. Konsultföretaget Gartner beskriver detta på följande sätt ”*Smart Government extends earlier concepts of e-government, joined-up government, and open government to take full advantage of the information and technologies needed to improve government services in ways that are quick, measurable, affordable and sustainable.*”² Detta står i stark kontrast till den bild utredningen målar upp.

När det gäller hur dessa tankar kan realiseras på ett effektivt sätt ansluter sig Skatteverket till den internationella trend som beskrivits av OECD i rapporten ”Tax Compliance by Design”³ som utgår från synsättet ”*Tax compliance by design*” *assembles the different elements of technology on which modern commerce relies into a system that delivers a seamless and secure flow of accurate tax information and tax payments.*

Det handlar om att använda samma system och funktioner för uppgiftslämnande som företagen ändå använder för att kunna driva och hantera sin verksamhet. Uppgiftslämnandet bör därmed inte ses som en separat funktion utan något som är integrerat med företagets ordinarie processer. Detta bör leda till förenklingar för företagen och minskade kostnader samt högre kvalitet i uppgiftslämnandet.

1.2 Affärssystemen som företagens ”one-stop-shop”

De principer för företagens uppgiftslämnanden som OECD beskriver behöver inte endast avse information kopplade till skatter utan kan användas generellt för allt uppgiftslämnande för företaget. Utgångspunkten är det faktum att allt fler företag har allt mer av sin information i digitalt format⁴. Företag använder idag elektroniska kassaregister, elektroniska fakturor, elektroniska betalningar m fl metoder vilket i sin tur möjliggör att information automatiskt kan föras över till företagets affärssystem och bokföring. Det är redan idag möjligt att ha sitt kassaregister kopplat till sitt bokföringssystem, samma sak gäller för banktransaktioner. När informationen till stora delar finns digitalt hos företagen och många företag använder affärssystem förefaller det rimligt att företagen ska kunna fullgöra sitt uppgiftslämnande även där.

² <https://www.gartner.com/doc/2520516/smart-government-key-initiative-overview>

³ ”Tax Compliance by Design - Achieving Improved SME Tax Compliance by Adopting a System Perspective”, OECD October 2014. <http://www.oecd.org/tax/administration/tax-compliance-by-design-9789264223219-en.htm>

⁴ Det finns ca 1 miljon företag i Sverige. Det finns ett stort antal aktörer som tillhandahåller webbaserad bokföringshjälp (molntjänster). Enbart de tre största aktörerna (SpeedLedger, Fortknox och E-economic) har över 200 000 kunder enligt deras egna uppgifter. Till detta kommer ett stort antal företag som anlitar extern hjälp och dem som har bokföringsprogram som ej är webbaserade.

I bästa fall kan informationen föras över till rätt myndighet genom en enkel knapptryckning (och identifiering). I den mån uppgifter inte finns i affärssystemen bör uppgifter på ett enkelt sätt kunna lämnas via affärssystemen genom att dessa fungerar som en ingång till olika myndigheters digitala tjänster. Företagens affärssystem bör alltså vara deras ”one-stop-shop” och där bör också finnas funktioner för att sammanställa och beskriva vilka uppgifter som lämnats till olika myndigheter eller vilka kommande uppgiftskrav som finns.

Fördelen med detta är att olika privata aktörer, t ex tillverkare av affärssystem, kan bygga anpassade gränssnitt och tjänster som passar olika målgrupper. Restauranger kan t ex ha gränssnitt och tjänster som passar deras behov vilket till stora delar är annorlunda behov än vad t ex lantbrukare har. Tjänster från olika myndigheter, kommuner, banker och andra aktörer kan kombineras så att de passar kunden.

För myndigheter handlar det då om att tillhandahålla så kallade öppna tjänster med öppna API:er som andra kan använda för att bygga sina olika tjänster. I övrigt behöver naturligtvis myndighetens tjänster vara tillgängliga även på dess webbsida (och eventuellt andra webbsidor).

En viktig poäng med detta är att det är möjligt att erbjuda företagen kompletta tjänster. Uppgiftslämnarutredningen uppdrag handlar om själva uppgiftslämnandet men för företagen är det viktigt att hela kedjan fungerar smidigt från ett uppgiftslämnande till ett besked eller ett beslut. Att lämna en deklARATION är t ex ett uppgiftslämnande. Men efter inlämnandet kan det förekomma en kommunikation med företaget för att klarlägga fakta. Därefter hanteras överväganden, beslut och betalningar. En tjänst bör omfatta helheten, från uppgiftslämnande med stöd till att ärendet är helt färdigt (från kundens perspektiv).

1.3 Filöverföring vanligast redan idag

Vad gäller de uppgifter Skatteverket tar emot idag levereras redan en mycket stor andel direkt från företagen. Den stora volymen uppgifter utgörs av kontrolluppgifter, ca 70-80 miljoner uppgifter varje år. Drygt 99 % av dessa lämnas elektroniskt och huvuddelen via filöverföring, bland annat därför att Skatteverket tillhandahåller gratis programvara för detta ändamål.

En annan vanlig uppgift är inkomstdeklarationen. En del av deklarationen, som avser uppgifter från resultat- och balansräkningen, kan lämnas direkt från bokföringsprogram. Idag tar Skatteverket emot ca 70 % av dessa uppgifter direkt via filöverföring. Den andra delen kan lämnas via en e-tjänst eller på papper. Skatteverkets ambition är att båda delarna ska kunna lämnas från företagets affärssystem.

Kommande uppgiftskrav som handlar om arbetsgivardeklaration på individnivå kommer att öka den mängd uppgifter företagen ska lämna, men samtidigt kommer detta att leda till en förenkling eftersom uppgifterna ska gå att lämna direkt från företagets lönesystem.

Uppgiftslämnarutredningens mentala bild att ett effektivt uppgiftslämnande handlar om att logga in på e-tjänster samlade på en portal och knappa in uppgifterna stämmer inte särskilt väl med verkligheten och kommer att stämma ännu mindre framöver.

Istället för att driva utvecklingen mot att fler uppgifter ska lämnas via webbaserade e-tjänster borde utvecklingen drivas åt andra hållet, allt fler uppgifter ska kunna lämnas direkt från företagens affärssystem utan att passera en webbplats eller portal. Förenkling bör innebära mindre mängd manuellt arbete och inte endast handla om mängden uppgifter.

Som nämnts tidigare avser det största uppgiftslämnandet till Skatteverket kontrolluppgifter. Uppgifter som sedan förtrycks i privatpersoners deklARATIONER och underlättar deras uppgiftslämnande. Skulle man vilja minska företagens uppgiftslämnande genom att ta bort skyldigheten att lämna kontrolluppgifter så skulle detta inte skapa någon förenkling totalt sett, eftersom man då inte skulle kunna förtrycka inkomstdeklARATIONER. Förenklingar ska eftersträvas men det bör då handla om verkliga förenklingar och inte om dogmatiska principer som i praktiken åstadkommer det motsatta.

1.4 Flera vägar in men ett huvudalternativ

Skatteverket anser att företagen måste kunna välja hur de vill lämna uppgifter till myndigheter utifrån vad som passar deras behov bäst. Det är t ex viktigt att ha effektiva metoder för att uppgifter ska kunna lämnas av ombud.

Skatteverket ser därför inga problem med att det finns webbplatser med länklister eller andra portaler där olika e-tjänster kan finnas. Det är heller inget problem med att e-tjänster kan hämta grundläggande information från ett ställe.

Det bör alltså finnas flera olika sätt för företag att lämna uppgifter till myndigheter men det allmänna bör satsa på ett huvudalternativ. Skatteverkets uppfattning är att det framtida uppgiftslämnandet till övervägande del sker genom tjänster tillgängliga via företagens affärssystem och molntjänster och att andra vägar fungerar som komplement. Det är särskilt viktigt för små och medelstora företag där de flesta använder olika IT-system för att, med sina begränsade resurser, sköta verksamheten. Kan det offentliga tillgodose en bra integration för att fullgöra uppgiftslämnandet med företagarens vardagliga rutiner kan vi på allvar tala om förenklingar för företagen.

Utredningen nämner att maskin-till-maskin-lösningar kan utvecklas parallellt med dess egna förslag. Detta är inte realistiskt med tanke på de utvecklingsinsatser som krävs och att system-till-system-tjänster (som är den mer korrekta benämningen) förutsätter ett intresse hos privata aktörer. För att dessa aktörer ska vara intresserade av att bygga tjänster utifrån myndigheternas öppna API:er bör det göras tydligt vilken utveckling regeringen och det offentliga helst vill se.

2 Synpunkter på konkreta delar av utredningen

2.1 Avsnitt 1, författningsförslag

Skatteverket avstyrker förslaget om att myndigheternas hantering av företagens uppgiftslämnande ska styras via en förordning.

Andra styrformer som regleringsbrev och instruktioner är mer lämpade i dessa fall. Denna synpunkt gäller alltså oavsett vad en potentiell förordning i denna fråga kan tänkas innehålla.

Den tekniska utvecklingen går fort och utredningen har inte i tillräcklig omfattning fångat företagens behov. Det måste därför finnas en flexibilitet kring hur system och rutiner för uppgiftslämnande utvecklas. En förordning är därför inte lämpligt.

Som jämförelse kan nämnas utvecklingen kring kassaregister. År 2010 kom en lagstiftning som av branschen idag anser är helt otidsenlig i och med att den reglerar tekniska lösningar. Man vill se teknikoberoende regler som istället ser till funktion.

För företagen är det också rimligen viktigt att det är enkelt att använda tjänster från hela det offentliga samhället inklusive kommuner.

2.2 Avsnitt 3.5, målbild på längre sikt

Ambitionen uppges vara att till år 2020 ska företag i de flesta fall kunna lämna uppgifter en gång till ett ställe.

Skatteverkets uppfattning är att denna målsättning kommer att motverka den viktigare målsättningen att förenkla för företagen. Inkomstdeklarationen innehåller en mängd olika uppgifter som Skatteverket delvis, i teorin (i praktiken fungerar det dock inte idag), skulle kunna hämta från Bolagsverket. Men Skatteverket behöver även andra uppgifter som ingen annan har idag. Två alternativ finns då:

- 1) Skatteverket hämtar in vissa uppgifter från andra myndigheter och andra från företaget och sammanställer en deklaration. Eftersom Skatteverket inte kan beräkna skatten på uppgifter från tredje part utan att kommunicera dessa med företaget måste Skatteverket presentera informationen för företaget som sedan måste granska och godkänna att denna är korrekt. Detta förfarande kräver troligen mer av företaget än att lämna in alla uppgifter direkt från sitt affärssystem.
- 2) Skatteverket hämtar in samtliga uppgifter från företaget som behövs för deklarationen tillsammans med andra uppgifter som Skatteverket inte behöver men som andra myndigheter behöver. För företaget uppstår då frågan vilka som har tillgång till uppgifterna och hur de ska användas. Det är rimligt att företaget vid uppgiftsinlämningen ska kunna veta detta, annars uppstår osäkerhet och frågor. Skatteverket kommer inte att kunna svara på dessa frågor utan varje myndighet som

använder uppgifterna behöver kommunicera med företaget när man använder en av dessa uppgifter.

Det är inte självklart att dessa förfaranden blir enklare för företaget. I de fall det är enklare för företaget om företagets affärssystem lämnar samma uppgift till flera myndigheter bör detta prioriteras i första hand. Skatteverket ser dock möjligheter att minska uppgiftslämnandet genom att olika myndigheter samverkar där det är känt att uppgiftslämnandet överlappar, t ex Skatteverket, Bolagsverket och SCB. Men detta måste göras utifrån målsättningen att förenkla för företagen och inget annat. En gång till ett ställe får inte vara ett självändamål.

Vidare saknas en analys av företagens behov. Det saknas kopplingar till statistik och analys om belastningen på företagarna som orsakas av uppgiftslämnandet och därmed kan effekterna av det föreslagna systemet vare sig mätas eller följas upp.

2.3 Avsnitt 6.2, Sammansatta bastjänsten

Skatteverket ser positivt på myndigheters utveckling av bastjänster för informationsutbyte och det arbete som resulterat i en sammansatt bastjänst för grundläggande information företag.

Skatteverket delar inte utredningens beskrivning att det är den myndighet som ansvarar för den sammansatta bastjänsten som ska vara primär källa för företagsuppgifter. Skatteverket anser att det är den myndighet som ansvarar för en uppgift som också ska tillhandahålla den för informationsutbyte. I de fall det finns behov av att samverka kring primär källa för uppgifter bör de ske i samverkan mellan de uppgiftsansvariga myndigheterna och inte av ägaren av den sammansatta bastjänsten.

Till skillnad från utredningen anser Skatteverket att det är informationsägare och utlämnande myndighet som ansvarar för informationsutlämnandet, såsom utformning av bastjänst med formatmässiga villkor, behörighetsvillkor, säkerhetsaspekter etc. Givetvis ska en samverkan ske mellan myndigheter för att möjliggöra effektiv förvaltning av bastjänster och den sammansatta bastjänsten. Att Skatteverket ansvarar för sitt informationsutlämnande ser vi som en självklarhet och innebär även att andra än de statliga myndigheter bör kunna anslutas som datakonsumenter.

Skatteverket anser att det är företagens olika behov som ska vara drivande i utvecklingen även av den sammansatta bastjänsten. Att med förordning reglera myndigheters anslutning av e-tjänster till den sammansatta bastjänsten anser vi inte är rätt väg och kan motverka takten för myndigheter att nå effektiva förenklingar för företagen.

Skatteverket delar inte utredningens osäkerhet kring rättsverkan av att upplåta ett elektroniskt förvar (eget utrymme) åt den enskilde för att digitalt utlämna och lagra information. Användningen av eget utrymme återfinns i ett stort antal offentliga e-tjänster och får anses vara myndighetspraxis och en etablerad företeelse inom e-förvaltningen. Skatteverket anser att frågan är utredd i betänkandet ”Så enkelt som möjligt för så många som möjligt”, SOU 2014:39 och Skatteverket följer e-delegationens ”Juridisk vägledning för verksamhetsutveckling inom e-förvaltning, version 2.0”.

Skatteverket delar utredningens bedömning att avgifter har en negativ inverkan på återanvändandet av information mellan myndigheter vilket även uppmärksammats via den promemoria som Skatteverket tillsammans Bolagsverket, Lantmäteriet och Transportstyrelsen lämnat till regeringen⁵.

2.4 Avsnitt 6.3, Uppgiftskravstjänsten

När det gäller uppgiftskravsregistret framförde Skatteverket följande till utredningens betänkande 2013:80:

Den nivå som används idag är alltså alltför övergripande för att vara till nytta för att minska uppgiftslämnandet genom ökad samordning mellan myndigheter. För att det ska vara möjligt behöver alla förekommande uppgifter för ett visst uppgiftskrav beskrivas. En inkomstdeklaration innehåller en stor mängd uppgifter varav t ex omsättning är en. Detta är en uppgift som eventuellt skulle kunna intressera andra myndigheter (om det hade varit tillåtet att sprida informationen). Men eftersom kartläggningen inte görs på den nivån kommer sådant inte att identifieras.

Det förtjänar att påpekas att en kartläggning på en mer detaljerad nivå skulle kräva oerhört mycket mer resurser än vad den nu genomförda kartläggningen krävt.

I nuvarande förslag ingår att uppgiftskraven ska beskrivas på en mer detaljerad nivå så att alla förekommande uppgifter beskrivs, dock utan att ta hänsyn till den kraftiga expansion av registret som detta innebär. Det finns uppgiftskrav som med denna metod ska kompletteras med uppgifter om upp till 200 ingående möjliga uppgifter. Om varje uppgiftskrav, lågt räknat, innehåller i genomsnitt t ex 30 uppgifter innebär det att registret blir 30 ggr så stort. Att upprätta och underhålla registret kommer att kräva mycket stora resurser.

Registret skulle kunna ge en bild över de samlade uppgiftskraven och på så sätt tjäna detta syfte. Men det skulle inte gå att använda för att med någon precision tala om för ett företag vilka uppgiftskrav som är aktuella för just det företaget. Det beror på företagets avsikter och verksamhet som inte alltid är kända. Det enda möjliga är att presentera långa listor på uppgiftskrav som kanske gäller det enskilda företaget. Troligen inte till mycket hjälp. Ett bättre alternativ är att ta fram guider baserat på frågor till företaget (utbyggnad av dagens funktion på verksamt.se). Sådana guider kräver uppdatering och underhåll men inget uppgiftskravsregister.

För att registret ska kunna användas för att upptäcka dubblerat uppgiftslämnande krävs att varje enskild uppgift definieras på samma sätt. Det är inte realistiskt att samtliga myndigheter ska kunna komma överens om definitionen av hundratusentals olika uppgifter. De få uppgifter som har definierats, som t ex företag och adress, har krävt omfattande och tidsödande arbete. Utan definitioner och utan krav på att någon använder registret kommer det i praktiken att bli ett register som uppdateras men inte används.

⁵ ”En finansieringsmodell som går i takt med e-förvaltningens utveckling – Förslag utifrån identifierad problembild”, Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket och Transportstyrelsen, 2013-11-21

Uppgiftskravsregistret är helt enkelt en dålig lösning för att uppnå det som eftersträvas. Som tidigare nämnts torde en bättre väg vara att olika myndigheter samverkar inom begränsade områden för att förenkla och förbättra där behoven är som störst. Detta kan t ex ske genom att identifiera uppgifter som flera myndigheter har behov av.

2.5 Avsnitt 6.5, Aviseringsfunktion

Förslaget om att kända uppgiftskrav ska kunna aviseras har tagits fram utan diskussion om huruvida detta är en tjänst som företag önskar för alla uppgiftskrav. Den enda rimliga hanteringen är att företagaren själv måste kunna bestämma vad de vill ha och när.

Det kan finnas många olika tänkbara lösningar för att hjälpa företagen. Alla vill troligen inte ha långa listor på ett och samma ställe utan föredrar att använda "Mina sidor" hos olika myndigheter och andra aktörer. Andra företag kanske hellre vill ha denna funktionalitet i sitt affärssystem.

Det är också ett misstag att se uppgiftskraven som en separat fråga. För företaget hänger det ofta ihop med utfallet av olika ärenden. Företaget är t ex inte intresserat av att endast veta att deklaration ska lämnas och att den har mottagits. Företaget vill troligen också veta resultatet i form av pengar att betala eller få tillbaka. En komplett deklarationstjänst bör alltså kunna hantera hela kedjan från upprättande till avslut och i själva tjänsten kunna redovisa all kommunikation.

Olika modeller kan finnas parallellt men huvudfokus bör ligga på sådana lösningar som företagen själva efterfrågar och denna kunskap saknas.

2.6 Avsnitt 8.2, myndigheternas kostnader och nyttor

Den lösning man presenterar ska genomföras med full bredd utan att det presenteras några bedömningar av kostnader och nyttor.

Utredningen pekar på att kostnaden för att upprätta och uppdatera uppgiftskravsregistret bedöms ligga mellan en och drygt tre miljoner kronor för de 13 myndigheter som ingått i kartläggningen. Detta avser utredningsläget i april 2014 och omfattar alltså inte det nya förslaget med ett kraftigt utbyggt uppgiftskravsregister med beskrivningar av enskilda uppgifter. Denna kostnadsbedömning har alltså inget med dagens verklighet att göra. Kostnaderna kan istället förväntas bli mångdubbelt högre.

Det saknas en effektiv modell för intern kostnadsfördelning inom offentlig sektor som stödjer ett informationsutbyte. Två rapporter har lämnats in gemensamt av Bolagsverket, Skatteverket, Transportstyrelsen och Lantmäteriet. Den sammansatta bastjänstens användning som medel för återanvändning av information mellan myndigheter inom den offentliga sektorn i framtiden är beroende av att en lösning på detta problem tas fram.

2.7 Avsnitt 9.2.2 Förvaltningsorganisationens närmare uppbyggnad

Skatteverket är positivt inställd till att myndigheter samverkar för att förenkla för företagen. Det är dock angeläget att samverkan kan ske utan stora organisatoriska och administrativa överbyggnader. Myndigheter samverkar redan idag i en mängd olika grupperingar och det finns en risk att olika samverkansgrupper får ett eget liv. Organisatoriska strukturer bör vara

så enkla och slimmade som möjligt samtidigt som befintliga strukturer bör användas när så är lämpligt.

Den föreslagna förvaltningsorganisationen förefaller väl komplicerad. Samverkanspunktens roll i förhållande till den operativa styrgruppen är oklar.

3 Skatteverkets förslag

Skatteverket föreslår att regeringen slår fast att företagens uppgiftslämnande bör utvecklas mot kompletta tjänster (som omfattar mer än bara uppgiftslämnandet) som kan användas från företagens affärssystem eller andra gränssnitt. Uppgiftslämnandet bör så långt det är möjligt ske digitalt och med stöd av automatiserade processer. Förenkling bör vara det överordnade målet.

Som komplement till detta kan andra lösningar finnas. Däribland en enklare, modernare och mindre resurskrävande variant av det som utredningen föreslår. Det mesta av föreslagen funktionalitet bör kunna skapas dock på sådant sätt som inte kräver ett uppgiftskravsregister. Det finns t ex goda möjligheter att bygga vidare på den utveckling som sker inom ramen för Starta och driva företag. Någon särskild förvaltningsorganisation enligt utredningens förslag behövs då inte.

Skatteverket önskar också att de utvecklingstankar som finns om att bygga vidare på de system-till-system-lösningar som redan finns genom bättre integration med affärssystem eller annan mjukvara inte försvåras eller konkurreras ut genom att tvinga på myndigheter andra lösningar.

I detta ärende har generaldirektör Ingemar Hansson beslutat. Enhetschef Magnus Wallin har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utvecklingsstrateg Lennart Wittberg deltagit.

Ingemar Hansson

Magnus Wallin